

MÖNSTERÅS
KOMMUN

Budget 2022

Ekonomisk flerårsplan 2023-2024

Fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-14

Innehållsförteckning

Budget 2022	0
Inledning.....	3
Årets budgetprocess.....	3
Ekonomiska förutsättningar	4
Omvärldsanalys	4
Kommunernas ekonomi	5
Vårpropositionen.....	5
Skatteunderlag	5
Befolkningsutveckling.....	6
Skattesats/utdebitering.....	7
Känslighetsanalys	7
Balanskrav	7
Resultatutjämningsreserv	8
Lån och borgen.....	8
Låneskuld.....	8
Borgensåtaganden	8
Målstyrning.....	8
Finansiella mål.....	9
Övergripande verksamhetsmål	9
Riktade övergripande verksamhetsmål.....	10
Socialnämnden	10
Barn- och utbildningsnämnden	10
Uppdrag.....	11
Övergripande uppdrag	11
Riktade uppdrag	11
Kommunstyrelsen.....	11
Socialnämnden	12
Barn- och utbildningsnämnden	12
Budgetförutsättningar.....	12
Övergripande.....	12
Verksamhetens nettokostnader.....	12
Lönekostnader och pensionskostnader	13
Avskrivningar	13
Utökning av verksamheternas ramar	13
Kommunledning	13
Kommunledningskontor.....	13
Teknisk förvaltning	13
Miljö- och byggnadsnämnden	14
Kultur- och fritidsnämnden	14
Barn- och utbildningsnämnden	14
Socialnämnden	14

Driftbudget 2022	14
Budget 2022, med justeringar	14
Budget 2022 med ekonomisk flerårsplan 2023 och 2024.....	15
Resultatmål.....	16
Investeringsbudget.....	16
IT-avdelningen.....	16
Lokalförsörjningen.....	16
Samhällsbyggnadsavdelningen	16
Stadsnät.....	16
Vatten och Avlopp.....	16
Renhållning.....	17
Investeringsbudget 2022 – 2024	17

Inledning

Enligt kommunallagen ska alla kommuner upprätta en budget för kommande kalenderår (budgetår). Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. Av planen ska det framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, både för verksamheten och för ekonomin. Vidare ska budgeten innehålla en plan för ekonomin för en 3-årsperiod där budgetåret är periodens första år.

Årets budgetprocess

Arbetet med budget och ekonomisk flerårsplan görs i enlighet med den budgetprocess som infördes i Mönsterås kommun under 2006 års budgetarbete. Denna innebär att kommunfullmäktige beslutar om nämndernas ramar i juni året före budgetåret och att nämnderna gör detaljbudget mellan juli och oktober.

Budgetarbetet inleddes i mars 2021 med en ekonomidag. Under ekonomidagen deltog nämndernas och kommunfullmäktiges presidier, förvaltningschefer samt ekonomer. Dagen inleddes med omvärldsanalys av SKR:s chefsekonom Annika Wallenskog.

Respektive förvaltning presenterade föregående års resultat, nuläge för innevarande år, lyckade och planerade effektiviseringar, förutsättningar och utmaningar inför de kommande åren, benchmarking med andra kommuner, investeringsbehov samt målarbete.

Efter ekonomidagen valde budgetberedningen (KSAU) att bjuda in de större förvaltningarna för att presentera sina verksamheter och dess utmaningar mer i detalj. Detta skedde under april och maj 2021.

Parallellt med detta arbetade budgetberedningen med mål, uppdrag, investeringsbudget samt nya finansiella förutsättningar utifrån befolknings- och skatteunderlagsprognos etc.

Budgetberedningen har vägt förvaltningarnas behov mot de förutsättningar som skatteunderlag och prognostiserad befolkningsutveckling medger. Budgetberedningen lägger i slutet av maj fram ett budgetförslag som behandlas av kommunstyrelsen och som förväntas fastställas av kommunfullmäktige i mitten av juni.

Det budgetbeslut som tas av kommunfullmäktige i juni innehåller nämndernas ramar för driftbudget, investeringsbudget, finansiella mål, verksamhetsmål, uppdrag och skattesats samt eventuell nyupplåning.

Under hösten görs en avstämning mot budgetpropositionen, SKR:s skatteunderlagsprognos samt andra förändrade förutsättningar av större karaktär. Eventuella revideringar redovisas i en budgetrapport, som fastställs av kommunfullmäktige i december. I budgetrapporten finns nämndernas detaljbudgetar med texter och riktade mål redovisade.

Kommunens taxor för budgetåret beslutas av kommunfullmäktige i november för att träda ikraft vid årsskiftet.

Ekonomiska förutsättningar

Mönsterås kommun har en god ekonomisk ställning. En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och löpande kostnader. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Under perioden 2015 till 2019 ökade Mönsterås kommuns nettokostnader markant. Skatteintäkter och statsbidrag ökade också under denna period, men inte i samma omfattning. Under året 2020 fick kommunen tillfälligt stora generella statsbidrag för att motverka effekten av Coronapandemin, vilket gjorde att kommunen redovisade ett överskott.

En stor utmaning för Mönsterås kommun de kommande åren är att vända trenden med ökade nettokostnader i takt med att de tillfälliga anslagen successivt försvinner. Detta för att skapa balans i ekonomin och inte låta kommande generationer betala för dagens konsumtion.

Omvärldsanalys

2020 kommer att gå till historien som det år då hela världen påverkades av Coronapandemin. Det är fortfarande en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd, i synnerhet vård och omsorg, har varit och är fortfarande väldigt hög. Trots detta gick de allra flesta kommuner med ekonomiskt överskott 2020, bland annat tack vare stora statliga bidrag.

Både den globala och inhemska ekonomin har utvecklats överraskande positivt, mycket tack vare stora statliga stöd, kombinerat med att samhällen och befolkningar anpassat sitt liv till pandemin. Trots ekonomiska överskott i kommunerna, väntar stora utmaningar framöver när pandemin gått över. Det handlar bland annat om omsorgsinsatser som ställts in och skolverksamhet för barn, unga och vuxna som har haft stora utmaningar.

På sikt faller nivån på statsbidragen och den ekonomiska utmaning som noterats under många blir allt tydligare ju längre sikt som kalkylerna över kommunernas ekonomi sträcker sig. Att ekonomin för närvarande är stark i kommunerna är en följd av tillskotten och den speciella situationen. Det finns därför inget utrymme för kommunerna att låsa fast sig på en kostnadsnivå som ligger för högt när statsbidragen minskar. Det är nu snarare tillfälle att genomföra åtgärder och satsningar som effektiviserar verksamheterna och håller tillbaka kostnadsökningarna på sikt skriver SKR i sin Ekonomirapport.

Trots omfattande restriktioner och vågor av hög smittspridning av Covid-19 befinner sig ekonomin i en återhämtningsfas både i Sverige och Globalt. Under loppet av 2021 beräknas konjunkturen stärkas allt snabbare och prognosen för svensk BNP-tillväxt är dryga 3 %, vilket skulle innebära att raset från 2020 hämtas igen. Både 2021 och 2022 beräknas hög BNP-tillväxt. Trots en tämligen snabb svensk konjunkturuppgång beräknas andelen arbetslösa i flera år överstiga nivån som gällde före pandemin. I SKR:s framskrivning ebbat lågkonjunkturen ut först 2024.

Prognosindikatorer (procentuell förändring)	2020	2021	2022	2023	2024
BNP	-2,8	3,3	3,4	1,6	2,0
Arbetslöshet (relativ)	8,6	8,8	8,2	7,8	7,5
Löneutveckling	1,1	3,3	4,6	3,2	3,2
KPI	0,5	1,6	1,5	2,1	2,4
Reporänta (31/12)	0,00	0,00	0,00	0,25	0,50

Tabell 1: Prognosindikatorer 2020-2024. Källa: SKR

Kommunernas ekonomi

De närmaste åren ser förhållandevis ljusa ut i kommunerna enligt SKRs Ekonomirapport. En förhållandevis stark skatteunderlagstillväxt 2021-2024 gör att intäktsutvecklingen i kommunsektorn, trots en viss minskning av statsbidragen, ser god ut. De stora pandemirelaterade generella statsbidragen under 2020 ersätts av generella statsbidrag på ungefär samma nivå 2021. 2022 och 2023 görs nedtrappning på totalt 8 miljarder kr. År 2024 kommer det enligt SKR att krävas ett tillskott eller ytterligare åtgärder om drygt 20 miljarder kr för att kommunerna skulle nå ett resultat om 2 % som andel av skatteintäkter och statsbidrag, under förutsättning att kostnaderna ökar i takt med befolkningen.

Vårpropositionen

Den 15 april presenterade regeringen vårändringsbudgeten för 2021 (2020/201:99) samt 2021-års ekonomiska vårproposition (2020/21:100). Vårändringsbudgeten anger förändringar i nuvarande års budget. Nedan sammanfattas förändringarna för kommunerna 2021;

- 350 mnkr extra till skolan under 2021
- Matchningstjänster med mera utökas med 448 mnkr 2021
- 1,1 miljarder kr extra under 2021 till vuxenutbildning
- 180 mnkr till kommunala sommarjobb riktat till unga med socioekonomisk svag bakgrund år 2021

Ovanstående förändringar görs för innevarande år men det framgår inte om förändringarna kommer att vara långsiktiga.

Skatteunderlag

Skatteintäkterna är kommunernas största inkomstkälla. Även små förändringar av skatteunderlaget får effekter på kommunens ekonomi. Den faktor som styr kommunernas skatteintäkter är skattekraftsutvecklingen i riket, vilket i sin tur till stor del påverkas av sysselsättningsutvecklingen (antalet arbetade timmar).

Skattekraftsutvecklingen i Mönsterås kommun har kortsiktigt mindre betydelse för kommunen jämfört med utvecklingen i riket. Detta med anledning av att inkomstutjämningsystemet utjämnar skattekraften mellan kommunerna. Däremot är kommunens befolkningsutveckling viktig. En ökning av invånarantalet med 100 personer ger ökade skatteintäkter för Mönsterås kommun med ungefär 6,3 mnkr per år.

Regeringen, Ekonomistyrningsverket (ESV) samt SKR tar kontinuerligt fram prognoser för utvecklingen av skatteunderlaget. I tabell 2 presenteras de tre institutens senaste prognoser avseende procentuell förändring jämfört med tidigare år för perioden 2020-2024.

Skatteunderlagsprognoser	2020	2021	2022	2023	2024
SKR	2,2	3,2	4,2	3,3	3,1
Regeringen	2,0	3,2	3,6	3,4	3,0
Ekonomistyrningsverket	2,0	2,6	3,6	3,4	3,5

Tabell 2: Skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring.

Den prognos som regeringen presenterade i vårpropositionen i april visar lägre skatteunderlagstillväxt än SKR:s, trots att regeringen utgår från samma ökningstakt för lönesumman som SKR eller något högre samtliga år. Skillnaden mellan prognoserna är särskilt stor 2022. Vad som förklarar skillnaden framgår inte av vårpropositionen. Även den prognos som ESV presenterade i mars visar mindre ökning av skatteunderlaget än SKR:s totalt för hela perioden. Detta förklaras främst av olika bedömningar av pensioner, arbetsmarknadsersättningar, sjuk- och föräldraförsäkring, grundavdrag samt timlöneökningar.

Mönsterås kommuns budget 2022 med ekonomisk flerårsplan 2023-2024 utgår från SKR:s aprilprognos för skatteunderlagets utveckling.

Befolkningsutveckling

Kommunens befolkningsutveckling har direkt påverkan på kommunens verksamhet genom dess effekt på skatteintäkter och statsbidrag samt att demografiska förändringar påverkar behoven i de kommunala verksamheterna.

Beräkning av kommunens skatteintäkter görs med hjälp av SKR:s skatteunderlagsprognoser, som i sin tur baseras på befolkningssiffran i kommunen per den 1 november årligen.

Antalet invånare i Mönsterås kommun uppgick vid årsskiftet 2020/2021 till 13 264 personer, vilket innebär en minskning med 166 invånare under 2020. 1:e november 2020 uppgick Mönsterås kommuns befolkning till 13 312 invånare.

Budget 2022 och flerårsplan 2023-2024 baseras på en lägre befolkningsprognos än tidigare budget. Tabell 3 visar att prognosen har räknats ner med 100 invånare från och med 2022 och att denna prognos ligger fast under planåren 2023-2024.

Befolkningsprognos	2020	2021	2022	2023	2024
Befolkning per 31/12	13 264	-	-	-	-
Fastställt i skatteunderlag 1/11	13 455	13 312	-	-	-
Befolkningsprognos	13 500	13 325	13 225	13 225	13 225

Tabell 3: Befolkningsprognos, Mönsterås kommun.

Under de första tre månaderna 2021 har folkmängden i Mönsterås kommun minskat med 3 invånare. Utrikes flyttningsnetto är positivt medan inrikes flyttningsnetto är negativt för de första månaderna av året. Under perioden januari-mars 2021 har det fötts 38 barn i kommunen medan 37 personer har avlidit, vilket innebär att födelsenettet är positivt.

Skattesats/utdebitering

Skattesatsen för Mönsterås kommun uppgår till 22,21 kronor för 2021. En jämförelse med kommunerna i Kalmar län framgår av tabellen nedan. Mönsterås Kommun är en av de sju kommuner vars kommunalskatt överstiger 22 %.

Den genomsnittliga kommunalskatten i länet uppgår för 2021 till 21,97 % och för riket till 20,71 %.

Kommunalskatt 2021, Kalmar län			
Västervik	21,16	Högsby	22,21
Mönsterås	22,21	Kalmar	21,81
Mörbylånga	22,21	Hultsfred	21,91
Torsås	21,43	Oskarshamn	22,26
Borgholm	21,58	Nybro	22,33
Emmaboda	22,21	Vimmerby	22,36

Tabell 4: Kommunalskatt 2021, Kalmar län.

Skattesatsen i Mönsterås kommun föreslås vara oförändrad med 22,21 kronor för budget- och planperioden.

Känslighetsanalys

Den ekonomiska utvecklingen styrs av ett stort antal faktorer. Vissa faktorer kan den enskilda kommunen själv påverka medan andra faktorer ligger utanför kommunens kontroll.

Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. I tabell 5 redovisas ekonomiska konsekvenser för Mönsterås kommun i händelse av olika tänkbara förändringar. Till exempel får en befolkningsförändring med 100 personer en årlig påverkan på kommunens ekonomi med 6,3 mnkr medan en ränteförändring på 1,0 % ger en påverkan per år på 2,9 mnkr.

Risk-/känslighetsanalys		Årlig påverkan
Händelse		
Befolkningsförändring	100 inv	+/- 6,3 mnkr
Förändrad kommunalskatt	10 öre	+/- 3,0 mnkr
Löneförändring	1%	+/- 6,3 mnkr
Ränteförändring	1%	+/- 2,9 mnkr

Tabell 5: Risk-/känslighetsanalys och ekonomisk påverkan.

Balanskrav

Enligt kommunallagen har varje kommun i Sverige ett balanskrav att förhålla sig till. Motivet till att riksdagen beslutat om ett balanskrav är för att förhindra en fortlöpande urgröpning av kommunernas ekonomi. Balanskravet innebär att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat ska återställas senast tre år efter bokslutsåret.

I bokslutet per 2020-12-31 återställdes det negativa balanskravsresultatet om -2,8 mnkr som uppkom år 2019. Något återstående balanskravsresultat att återställa 2021 finns därmed inte.

Resultatutjämningsreserv

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) har funnits i Mönsterås Kommun sedan 2013. Under 2019 fattade Kommunfullmäktige beslut om att revidera riktlinjerna. RUR kan användas för utjämna intäkter och kostnader över en konjunkturcykel, vilket innebär en möjlighet att täcka underskott i samband med framtida lågkonjunkturer med överskott från tidigare år.

Enligt Mönsterås kommuns riktlinjer får den del av årets resultat som överstiger 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag reserveras till RUR. Det finns dock begränsningar i riktlinjerna gällande storleken på den totala avsättningen. Den får maximalt uppgå till 10 % av de senaste tre årens genomsnittliga nivå på skatteintäkter och generella statsbidrag. RUR uppgår till totalt 17,0 mnkr per 2020-12-31.

Enligt SKR:s skatteunderlagsprognos från april 2021 skulle det vara möjligt att disponera medel från RUR under åren 2021, 2023 och 2024 för att täcka ett eventuellt negativt balanskravsresultat.

Lån och borgen

Kommunens investeringar finansieras främst via det utrymme som årets avskrivningar tillsammans med årets resultat medger. Om dessa medel understiger budgeterade investeringar måste övrig finansiering ske genom nyupplåning.

De finansiella målen medger nyupplåning för skattefinansierade investeringar om det avser enstaka stor investering med lång livslängd. Taxefinansierade investeringar ska långsiktigt finansieras via den av fullmäktige beslutade taxan och tidigare års fonderingar.

Låneskuld

Kommunens låneskuld vid utgången av 2020 uppgick till 265 mnkr och per 2021-04-30 uppgår låneskulden till samma belopp, dvs 265 mnkr. Totalt under perioden 2022-2024 ligger de planerade investeringarna på 327 mnkr, och låneskulden beräknas fortsätta att öka.

Med anledning av den höga investeringstakten beräknas låneskulden öka med 30 mnkr under 2021, vilket ger en total låneskuld på 295 mnkr.

För 2022 bedöms nyupplåningen till 55 mnkr, vilket ger en total låneskuld på 350 mnkr.

För 2023 bedöms nyupplåningen till 40 mnkr, vilket ger en total låneskuld på 390 mnkr.

För 2024 bedöms nyupplåningen till 15 mnkr, vilket ger en total låneskuld på 405 mnkr.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden för de kommunala bolagen beslutas i budgetrapporten i december 2021.

Målstyrning

I syfte att ge verksamheten förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om finansiella mål samt övergripande verksamhetsmål och riktade verksamhetsmål. Samtliga mål följs upp i delårsrapporten i augusti samt i årsbokslutet.

Finansiella mål

Mönsterås kommun ska bedriva en sund och hållbar ekonomisk politik som inte belastar kommande generationer. För att uppnå detta ska resultatet ligga på en sådan nivå att kommunen klarar eventuell revidering av skatteunderlaget.

För att soliditet och likviditet skall hålla en god nivå läggs följande finansiella mål;

- Kommunens resultat över mandatperioden ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för varje enskilt år ska vara positivt.
- Investeringar för den skattefinansierade verksamheten ska ske utan nyupplåning över mandatperioden. Undantag får göras för enstaka stor investering med lång ekonomisk livslängd.
- För den taxefinansierade verksamheten ska nyinvesteringarna långsiktigt finansieras via den av fullmäktige beslutade taxan och tidigare års fonderingar.
- Taxornas storlek ska vara i likhet med snittet i länet och jämförbara kommuner.

Övergripande verksamhetsmål

Verksamheterna ska utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. För att skapa en övergripande bild över detta mäts verksamheterna på olika sätt.

Enligt god ekonomisk hushållning ska verksamhetsmålen vara tydliga och mätbara, visa på korta och långa perspektiv samt beakta nationella mål. Målen ska verka för att ge bästa möjliga service till invånare och företag samt främja förutsättningarna för miljön och anställda. En annan viktig faktor är att se till att ge bra förutsättningar för åren framöver.

För mandatperioden gäller följande verksamhetsmål för Mönsterås kommun;

1. Mönsterås kommun ska vara en miljökommun med höga målsättningar när det gäller hållbarhet och påverkan på klimatet. Kommunen ska utvecklas mot fossilfrihet och positiv klimat-påverkan.
2. Mönsterås kommun ska vara en kommun med välmående, stabila och växande företag. Kommunen ska ha ett bra företagsklimat och hålla en hög servicenivå gentemot företagen.
3. En framgångsrik integration av nya medborgare är viktig för Mönsterås kommun. Ambitionen är att de människor som kommer till Mönsterås kommun ska känna sig välkomna och så snabbt som möjligt lära sig svenska, få en utbildning och komma in på arbetsmarknaden.
4. I Mönsterås kommun ska medborgarna och medborgarnas välbefinnande stå i centrum. Ett viktigt mål är därför en god och jämlik hälsa för hela befolkningen.
5. För att Mönsterås kommun ska kunna serva medborgarna på bästa sätt och erbjuda en bra vård, skola och omsorg ska kommunen ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare.
6. Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.
7. Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Riktade övergripande verksamhetsmål

För att förstärka de största verksamheterna inom kommunen riktas övergripande mål till verksamheterna för vård, skola och omsorg.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) arbetar med öppna jämförelser. Mätningarna syftar till att lättare kunna göra jämförelser mellan kommuner och dess verksamheter med målet att ständigt förbättra verksamheten genom att framhålla goda exempel.

De riktade övergripande verksamhetsmålen för Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden gäller för 2022.

Socialnämnden

Socialnämndens verksamhetsmål har tagits fram med underlag tidigare beslutade kvalitetsområden

Målarbetet är planerat på lång sikt för att de ska bli ordentligt förankrade i hela verksamheten och sträcker sig över åren 2019-2022.

- All personal ska ha möjlighet att dokumentera mobilt under 2022. Under 2021 ska 50 % av personalen ha möjlighet att dokumentera mobilt.
- Alla enskilda med dagliga insatser ska inte behöva möta fler än tolv personer under en fjortondagarsperiod.
- Alla enskilda med insatser ska ha en aktuell genomförandeplan
- Allt arbete genomsyras av professionellt förhållningssätt, gott bemötande, och med jämställdhet i fokus och mäts genom nationella brukarundersökningar.

Barn- och utbildningsnämnden

I Barn- och utbildningsnämndens styrning av verksamheten ska följande fyra mål vara i huvudfokus:

- Trygghet och närhet ska ge bättre lärande:
 - Alla i våra verksamheter ska uppleva att de är trygga och att de trivs.
- Kompetens för framtiden:
 - Alla som berörs av någon av våra verksamheter ska uppleva att den håller hög kvalitet
 - Varje skola med årskurs nio ska (exkl. elever med okänd bakgrund och nyinvandrade elever) uppnå ett meritvärde på i snitt 210 poäng.
 - Varje elev som lämnar grundskolan ska vara behörig att söka ett nationellt gymnasieprogram
- Vi ska se till elevens bästa:
 - Alla i våra verksamheter ska uppleva att de får tillräckligt med stöd för att klara skolarbetet/utvecklas så långt det är möjligt
- Engagemang ska bidra till utveckling:
 - Alla i våra verksamheter ska uppleva att de har inflytande över verksamheten

Uppdrag

Uppdragen är dels övergripande som avser samtliga nämnder, förvaltningar och bolag och dels riktade till specifika nämnder. Redovisning av uppdragen sker i samband med delårsrapporterna per april och augusti samt i årsredovisningen.

Övergripande uppdrag

Nämnder, förvaltningar och bolag får i uppdrag att arbeta med verksamhetsutveckling för att alla delar i verksamheten ska bedrivas så effektivt som möjligt utifrån medborgarnas behov. Befintliga arbetsätt ska granskas och utvärderas för att skapa utrymme för nya behov och nya verksamheter. Redovisningen ska även innehålla bland annat investeringar som ger bättre förutsättningar och effektivare arbetsätt för personal och invånare.

Nämnder och förvaltningar ska redovisa förslag till åtgärder som främjar frisktalet och leder till att frisknärvaron ökar.

Inom kommunens olika verksamhetsområden pågår ett aktivt kvalitetsarbete med syfte att utveckla den kommunala servicen och dess kvalitet.

Nämnder och förvaltningar ska årligen lämna förslag på justering av taxor och avgifter till den rådande kostnadsutvecklingen i omvärlden samt i förhållande till den verksamhetsutveckling som är kopplat till taxan.

För att säkerställa en fortsatt god utveckling av Mönsterås kommun är det angeläget att kommunens verksamheter deltar i olika jämförelser med andra kommuner. Resultaten skall användas för att utveckla och förbättra verksamheten samt säkerställa kostnadseffektivitet.

Nämnder och förvaltningar ska vid nyanskaffning välja fossilbränslefria fordon och maskiner.

Tillväxtstrategin ska färdigställas under 2022.

Riktade uppdrag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och komma med förslag på hur handeln och turismen i Mönsterås kommun kan stärkas.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att söka samarbete och samordning av IT-system med närliggande kommuner eller andra aktörer.

Det är viktigt att Mönsterås kommun säkerställer sin vattenförsörjning även under extrema torkperioder. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och genomföra ytterligare åtgärder för att säkra vattentillförseln i hela kommunen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta digitaliseringsmål för kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheter för att återföra rejektvatten från reningsverken till åkermark eller andra grönytor.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda ytterligare insatser på enhetsnivå med fokus på rehabilitering och höjda frisktal.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en långsiktig hållbar taxa för miljömässigt och tillförlitligt VA-system.

Socialnämnden

Socialnämnden får i uppdrag att tillsammans med tekniska kontoret genomföra en långsiktig utredning av behovet av lokaler för olika boendeformer samt utarbeta en långsiktig och kostnadseffektiv planering.

Socialnämnden samt Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att aktivt arbeta med omställningen till Nära Vård.

Socialnämnden samt Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla samverkan kring tidiga, förebyggande och främjande insatser för barn och ungdomar

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får tillsammans med tekniska kontoret i uppdrag att utreda det framtida behovet av slöjd- och hemkunskapslokaler.

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda införande av särskilda resursenheter för effektivare verksamhet med elever med behov av särskilt stöd.

Gemensamma uppdrag framgår även under avsnittet Socialnämnden.

Budgetförutsättningar

Som underlag till budget 2022 har 2021-års budget använts. Nämndernas anslag i budget 2022 anges i 2020-års lönenivå. Budget för löneökningar tilldelas respektive nämnd efter att lönerevisionen är klar.

Övergripande

Skatteunderlagsberäkningen som bygger på SKR:s beräkningar efter vårpropositionen 2021 styr nivån på budgetramarna som fördelas till förvaltningarna. Skatteunderlaget innebär en uppräknings av budgeterade skatteintäkter och statsbidrag med 15,2 mnkr för 2022 exkl äldreomsorgssatsningen jämfört med antagen budget 2021. Motsvarande siffror för 2023 uppgår till 13,6 mnkr.

Budgeten är baserad på en befolkningsprognos på 13 225 invånare i Mönsterås kommun, för budgetåret 2022 liksom för planåren 2023-2024. Befolkningsprognosen ligger på en nivå 100 invånare lägre jämfört med budget 2020. Den justerade befolkningsprognosen minskar budgeterade skatteintäkter med ca 6,3 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader

De medel som tilldelas nämnderna i samband med budget 2022 har prioriterats utifrån de förutsättningar som erhållits från bland annat vårpropositionen. Om budgetpropositionen, hösten 2021, innehåller riktade satsningar inom något område som budgetberedningen riktat medel till innan budgetpropositionen varit känd kan dessa satsningar förändras under hösten.

Ramjusteringar har gjorts i form av utökningar till nämndernas verksamheter på totalt 30,3 mnkr inkluderat de effektiviseringskrav som lagts till. Utökningarna förklaras ytterligare på kommande sida under respektive nämnds rubrik.

Ett effektiviseringskrav på 2 % av budgeterade nettokostnader har fördelats ut på samtliga nämnder förutom Socialnämnden och Barn- och Utbildningsnämnden. Socialnämnden och Barn- och Utbildningsnämnden har istället fått ett effektiviseringskrav om 1 % av budgeterade nettokostnader. Totalt för Kommunen uppgår effektiviseringskravet till 10,9 mnkr.

Nämnderna kompenseras inte för kostnadsförändringar med anledning av inflation/deflation. Däremot ska nämnderna bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av kostnader och beakta detta i sina detaljbudgetar.

Lönekostnader och pensionskostnader

Budgeten för löneökningar är placerade centralt. I samband med att respektive års lönerevision är avslutad kompenseras nämnderna från centralt budgeterade medel. Löneökningsmedlen används för kompensation inom de löneavtal som lönerevisionen avser. Enskilda löneförändringar till följd av nyrekryteringar etc. kompenseras inte.

Löneutvecklingen är en betydande faktor för kommunens ekonomi. En procents löneökning innebär en ökad kostnad på drygt 6,3 mnkr per år. Löneökningsmedel för åren 2022-2024 har genomsnittligt beräknats till 3 % årligen.

SKR:s bedömning avseende premienivåerna för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkringen är att dessa kommer vara oförändrade 2022 jämfört med 2021. Definitiv premie kommer att fastställas under hösten 2021. Någon förändrad bedömning av storleken på arbetsgivaravgifterna föreligger inte heller.

Pensionskostnaderna har beräknats utifrån Skandias pensionsskultsberäkning per 2021-04-30 för åren 2022-2024. Beräkningen av pensionskostnaderna är gjord utifrån det nya livslängdsantagandet för kommunanställda som SKR beslutat om under våren 2021.

Avskrivningar

Budgeterade avskrivningar beräknas på förutsättningarna att budgeterade investeringar genomförs och håller budget. Nämnderna kompenseras för ökade/minskade avskrivningskostnader.

Utökning av verksamheternas ramar

Kommunledning

Kommunledningens del av det 2 %-iga effektiviseringskravet uppgår till -0,2 mnkr. Äskande 1,0 mnkr avser kostnadsram för uppstart av eventuellt Räddningsförbund år 2022.

Kommunledningskontor

Kommunledningskontorets del av det 2 %-iga effektiviseringskravet uppgår till -1,5 mnkr. Utöver detta får kommunledningen en ramökning på 0,7 mnkr, vilket avser ny kontrollertjänst.

Teknisk förvaltning

Teknisk förvaltning får en ramökning med totalt 0,9 mnkr. Ramökningen avser ökad kapitalkostnad hänförlig till nytt avtal gällande gatubelysning med Ålem Energi 0,2 mnkr samt 0,7 mnkr för

översiktsplan för Mönsterås. Teknisk förvaltnings del av det 2 %-iga effektiviseringskravet uppgår till -2,4 mnkr.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämndens del av det 2 %-iga effektiviseringskravet uppgår till -0,1 mnkr. Nämnden erhåller en ramökning om 0,4 mnkr vilken ska kompensera den kostnadsökning som sker för tjänsten som miljö- och byggchef. Tjänsten finansierades tidigare delvis via Högsby Kommun som en delad tjänst, därav kostnadsökningen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens del av det 2 %-iga effektiviseringskravet uppgår till -0,3 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens effektiviseringskrav uppgår till 1 %, vilket motsvarar -2,9 mnkr. Nämnden erhåller en ramökning om 1,0 mnkr för särskild insats för barn med speciella behov.

Socialnämnden

Socialnämnden tillförs 11,2 mnkr för de ökade behov som framställts till budgetberedningen. Nämnden ser utökade behov främst inom Individ- och familjeomsorgen men även ökade kostnader för beslut om nya scheman för nattarbete.

Socialnämnden får även ett effektiviseringskrav om 1 %, vilket motsvarar -3,4 mnkr.

Driftbudget 2022

Budget 2022, med justeringar

I tabellen nedan redovisas de justeringar som har gjorts i budget 2022 jämfört med plan 2022, utifrån antagen budget 2021 med ekonomisk flerårsplan 2022-2023 som antogs av Kommunfullmäktige i november 2020. Tabellen nedan är en sammanfattning av de finansiella förutsättningar och ramjusteringar som har presenterats i text tidigare i dokumentet.

Budget 2022	Plan 2022	Lök och avskr 2021	Ramflyttar 2021	Förändringar inför 2022	Ny skatteprognos 2022	Effektiviseringskrav 2 % (1%)	Äskande 2022	Budget 2022
Kommunledning	11,31	0,00				-0,23	1,00	12,09
Kommunledningskontor	71,75	2,27	1,76	0,67		-1,53		74,92
Teknisk förvaltning	115,61	5,62	-0,59			-2,41	0,90	119,13
Miljö- och byggnadsnämnd	5,68	0,21	-0,23			-0,11	0,44	5,99
Kultur- och fritidsnämnd	13,60	0,44				-0,28		13,76
Barn- och utbildningsnämnd	284,36	4,76	0,36			-2,89	1,00	287,59
Socialnämnd	328,71	11,42	-0,05			-3,40	11,20	347,88
Kommunala bolag	2,91	0,00						2,91
Övriga nämnder	2,27	0,00	-1,26	0,30			0,93	2,25
Nämnderna totalt	836,20	24,73	0,00	0,97	0,00	-10,86	15,47	866,52
Finans	86,58	-19,08		-9,31			0,20	58,39
Avskrivningar	8,39	-5,66		-1,73				1,00
Skatteintäkter och statsbidrag*	-912,68				-15,23			-927,91
Återställande av negativt balanskravsresultat	2,80			-2,80				0,00
Effektiviseringskrav	-25,00			25,00				0,00
Resultat	3,72							2,00
Andel av skatteintäkter och statsbidrag	0,4%							0,2%

Utifrån de behov och äskanden som respektive nämnd framfört till budgetberedning har budgetberedningen vägt nämndernas behov mot de förutsättningar som skatteunderlaget medger. Ramjusteringarna presenteras i olika kolumner i tabellen ovan.

Budgeten för 2022 bygger på en befolkningsprognos på 13 225 invånare, vilket innebär en minskning med 100 invånare jämfört med tidigare beräkning. Effekten av detta blir minskade skatteintäkter med -6,3 mnkr. Skatteunderlagstillväxten bedöms av SKR bli starkare än tidigare prognostiserad, därav ökningen av skatteunderlaget i tabellen ovan.

Kolumnen "Effektiviseringskrav" innehåller de effektiviseringsåtgärder som beskrivits tidigare i dokumentet och som visar fördelningen mellan nämnderna. Samtliga nämnder förutom Barn- och Utbildningsnämnden och Socialnämnden har fått ett effektiviseringskrav som uppgår till 2 % av nettokostnaderna. De sistnämnda nämnderna har istället fått ett effektiviseringskrav om 1 %.

I planen för 2022 ingick återställande av negativt balanskravsresultat om 2,8 mnkr samt ett centralt effektiviseringskrav om 25,0 mnkr. Det negativa balanskravsresultatet återställdes 2020 i sin helhet och det centrala effektiviseringskravet är fördelat till nämnderna i och med den nya budgeten.

Justeringarna innebär ett budgeterat resultat för 2022 på 2,0 mnkr att jämföra med tidigare budgeterat resultat på 3,72 mnkr.

Budget 2022 med ekonomisk flerårsplan 2023 och 2024

Budgeterat resultat för 2022 uppgår till 2,0 mnkr. För 2023 budgeteras ett resultat på 3,7 mnkr och för 2024 ett resultat som uppgår till 9,08 mnkr.

Budget 2022, plan 2023-2024 (mnkr)	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024
Kommunledning	12,09	11,09	11,09
Kommunledningskontor	74,92	74,92	74,92
Teknisk förvaltning	119,13	119,13	119,13
Miljö- och byggnadsnämnd	5,99	5,99	5,99
Kultur- och fritidsnämnd	13,76	13,76	13,76
Barn- och utbildningsnämnd	287,59	287,59	287,59
Socialnämnd	347,88	348,18	348,18
Kommunala bolag	2,91	2,91	2,91
Övriga nämnder	2,25	2,25	1,95
Nämnderna totalt	866,52	865,82	865,52
Finans	58,39	77,18	101,80
Avskrivningar	1,00	3,60	1,50
Skatteintäkter och statsbidrag*	-927,91	-941,64	-960,59
Återställande av negativt balanskravsresultat	0,00	0,00	0,00
Effektiviseringskrav	0,00	-8,66	-17,31
Resultat	2,00	3,70	9,08
Andel av skatteintäkter och statsbidrag	0,2%	0,4%	0,9%

* Skatteunderlaget är baserat på 13.225 invånare 2022-2024

Resultatmål

De budgeterade resultaten för de enskilda åren räcker inte för att uppfylla målet om att resultatet ska uppgå till 1,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet gäller dock för hela mandatperioden. För respektive enskilt år är budgeterade resultat positiva.

Investeringsbudget

Mönsterås kommun står inför stora investeringar de kommande åren, både när det gäller fiberutbyggnad, VA-renovering, VA-ledningar, projekt Inre Hamnen, renovering av skol- och omsorgsfastigheter, upprustning av gator/vägar samt gång- och cykelvägar.

Den totala investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 127,9 mnkr, varav 74,8 mnkr avser taxefinansierad verksamhet. För 2023 och 2024 uppgår investeringsbudgeten till 112,6 mnkr respektive 86,6 mnkr. Nedan kommenteras några av de större investeringarna.

IT-avdelningen

Huvudparten av de investeringar som görs under 2022 och framåt handlar om att påbörja förnyelsen av kommunens nätverk och brandväggar. Dessa delar har varit igång under snart 7 år och behöver förnyas då möjligheten till support annars försvinner. Andra investeringar genomförs för att möjliggöra ett fortsatt arbete med att automatisera arbetsprocesser och stödja digitaliseringen i allmänhet.

Lokalförsörjningen

Skolgården på Ljungnaskolan etapp 2 ska genomföras och är därmed färdigställd under 2022. Sopkärl ska grävas ner på Parkskolan och förskolorna Skutan och Lammet. Planerat fastighetsunderhåll är fönsterbyte på Alsteråskolan, golvbyte Lammets kök och i tre mindre sporthallar. Takbyte är planerat på flertalet byggnader och i samband med detta installeras solpaneler. Ledifiering, ventilation och skalskydd är ett pågående långvarigt projekt. Utredning för projektering av ny brandstation inleds under året.

Samhällsbyggnadsavdelningen

Fortsättning med Hamnen etapp 2 genomförs och då kommer även parkeringen för inre hamnen att byggas. En utredning kring båtplatsdispositionen samt hur södra kajen ska repareras ska genomföras. Efter att ortanalysen i Fliseryd är klar ska lekplatsen i Fliseryds byggas om under 2022. Exploateringen av 20 nya tomter på Råsnäs ska färdigställas.

Stadsnät

För att knyta samtliga tätorter och resterande bostadsområden budgeteras 22 mnkr för budget- och planperioden. Det stora arbetet med att knyta ihop tätorterna är i det närmaste klart och under budget- och planperioden sker kompletteringar för att nå kringliggande områden. Kundförtätningar kommer att ske i redan utbyggda områden. Planen uppdateras via kommunens webbplats.

Vatten och Avlopp

Det största projektet är renoveringen och moderniseringen av Nynäs reningsverk. Planerat är även att bygga ledningar för att möta biogasen som ska kopplas till Nynäs reningsverk. Ledningsförnyelse i Fliseryd, Finsjö och Timmernabben ska genomföras 2022. Utbytet till digitala vattenmätare kommer att fortsätta. Investering och utbyte av befintligt drift- och övervakningssystem samt utbyte och renovering av avloppspumpstationer fortsätter under året. Två nya sopbilar kommer att köpas in under planperioden.

Renhållning

Ny hjulgrävare ska köpas in under året. En utredning ska påbörjas om nytt system för insamling av förpackningar.

Investeringsbudget 2022 – 2024

Skattefinansierad verksamhet (kr)				
Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ekonomiavdelning	Ekonomisystem/Hypergene	0	0	0
KLF	Verksamhetssystem utveckling	700 000	700 000	700 000
Servicecenter	Webb, extern och intranät	500 000	500 000	800 000
Totalt Ekonomi/Kansli		1 900 000	1 200 000	2 200 000
IT-avdelning	IT-infrastruktur	4 800 000	4 000 000	4 200 000
	Serverar	300 000	2 000 000	300 000
	Fastighetsnät data	200 000	200 000	200 000
	Ett-till-ett-satsning BUN	1 750 000	1 750 000	1 750 000
	Investering datorer/nät BUN	2 800 000	2 800 000	2 800 000
	Investering elevdatorer SFI ca 90 datorer	500 000	0	0
Totalt IT-avdelning		10 350 000	10 750 000	9 250 000
Räddningstjänst	Räddningsmaterial	530 000	465 000	930 000
	Skyddsutrustning mm.	350 000	235 000	300 000
	Räddningsfordon	2 150 000	3 000 000	1 150 000
Totalt Räddningstjänst		3 030 000	3 700 000	2 380 000
Totalt Kommunledningsförvaltning		15 280 000	15 650 000	13 830 000
Gemensamt Tekn.	Inventarier	0	0	0
Totalt Gemensamt tekn		0	0	0
Kost/Städ	Måltidverksamhet	200 000	200 000	150 000
	Städmaskiner	200 000	200 000	200 000
Totalt Kost/Städ		400 000	400 000	350 000
Lokalförsköning	Äldreboende	500 000	500 000	500 000
	Skolfastigheter	1 550 000	500 000	500 000
	Övriga Fastigheter	1 600 000	600 000	600 000
	Storkök	1 450 000	6 400 000	4 700 000
	Miljö & energiåtgärder	2 500 000	1 000 000	1 000 000
	Ventilation	1 500 000	3 500 000	1 000 000
	Klimatskal	2 800 000	5 000 000	2 500 000
	Säkerhet	400 000	770 000	300 000
	Utredningar	0	0	0
	Rivning	0	0	0
	Utemiljö	1 200 000	600 000	0
	Tillgänglighet	0	0	0
	Skadegörelse	0	0	0
Totalt Lokalförsköning		13 500 000	18 870 000	11 100 000
Samhällsbyggnadsavd	Gator, vägar och GC-vägar	1 600 000	3 300 000	2 100 000
	Asfaltering befintliga gator, vägar och GC-vägar	3 500 000	3 500 000	3 500 000
	Stadsmiljö, parker, torg m.m.	10 800 000	2 600 000	600 000
	Lekplatser och badplatser	1 700 000	1 100 000	1 700 000
	Ortsanalyser	500 000	1 000 000	1 000 000
	Miljöprojekt	150 000	150 000	150 000
	Medfinansiering statlig/regional infrastruktur	700 000	1 000 000	1 000 000
	Fordon	450 000	500 000	700 000
	Kommunförrådet och utrustning	500 000	200 000	0
	Tillgänglighet	100 000	100 000	100 000
	Turism	250 000	3 100 000	500 000
	Exploateringsområden (intäkt)	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
	Exploateringsområden Bostäder	2 000 000	3 000 000	1 000 000
	Exploateringsområden Verksamheter	100 000	0	100 000
Totalt samhällsbyggnad		20 250 000	17 450 000	10 350 000
Totalt Tekniskt kontor		34 150 000	36 720 000	21 800 000

Skattefinansierad verksamhet (kr)				
Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Gemensamt Föreningsnämnd	Ej fördelade resurser	0	-	-
Totalt Föreningsnämnd		0	0	0
Idrottsanläggningar	Ej fördelade resurser	100 000	100 000	-
Totalt Idrottsanläggningar		100 000	100 000	0
Bibliotek	Konstnärlig utsmyckning	55 000	55 000	55 000
Totalt Bibliotek		55 000	55 000	55 000
Totalt Kultur- och fritidsnämnd		155 000	155 000	55 000
BUN inventarier	Ej fördelade resurser	500 000	500 000	500 000
	Investeringsbehov Arbetsmiljö/skyddsronder: Duschbås Ljungnäs, Alsterå, Tillinge, Mölstad	240 000	0	0
	Investeringsbehov Arbetsmiljö/skyddsronder: Ljudsäkra för sekretess och elevhälsa. Ca 15 dörrar.	225 000	0	0
	Investeringsbehov Arbetsm./skyddsrr.: Ljudåtgärd musikal Park	300 000	0	0
	Lokalutredning Krungårdsskolan: budgeterad att genomföras 2021. Ev kostnad 2022-2024.	0	1	1
Totalt Förvaltningsövergripande		1 265 000	500 001	500 001
Totalt Barn- och utbildningsnämnd		1 265 000	500 001	500 001
Soc inventarier	Ej fördelade resurser	300 000	800 000	800 000
	Brandsäkerhet Måsen	0	0	0
	Digitalisering	250 000	0	0
	Satsning ett verksamhetsystem	750 000	0	0
	Investering nytt LSS-gruppboende (inventarier)	500 000	0	0
	Nya inventarier i samband med flytt	0	0	0
	Trappklättare & nya sängar SÅBO:n	400 000	0	0
	Timecare (Schemaläggningssystem)	0	0	0
	Ombyggnation Torshaga (Inrymma Hemtjänsten Ålem)	0	0	0
	Ombyggnation Allegården IFO (Utrymningsväg/sekretess)	0	0	0
	Ombyggnation/Inventarier för hantering av personalkläder	0	0	0
	Ombyggnation Allegården (Björken/Syrenen)	0	0	0
Totalt Förvaltningsövergripande		2 200 000	800 000	800 000
Totalt Socialnämnd		2 200 000	800 000	800 000
Summa Skattefinansierad verksamhet		53 050 000	53 825 001	36 985 001
Taxefinansierad verksamhet (kr)				
Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunledningsförvaltning				
Stadsnät	Publikt nät	10 000 000	7 000 000	5 000 000
Totalt Stadsnät		10 000 000	7 000 000	5 000 000
Totalt Kommunledningsförvaltning		10 000 000	7 000 000	5 000 000
Teknisk förvaltning				
Vatten- och avlopp	Vattenverk, komplettering	800 000	10 800 000	10 100 000
	Avloppsverk, komplettering	41 000 000	2 000 000	3 000 000
	Pumpstationer, ombyggnader	500 000	1 000 000	1 000 000
	Vatten- o avloppsledningar, förnyelse	18 000 000	25 000 000	15 000 000
	Fordon; Lastbil	0	0	0
	Vattenmätare	500 000	500 000	500 000
Totalt Vatten- och avlopp		60 800 000	39 300 000	29 600 000
Avfall	Avfallsanläggning Mörkeskog	500 000	0	0
	Renhållningsfordon och vågutrustning	2 500 000	2 000 000	0
	Ny återvinningscentral	500 000	10 000 000	10 000 000
	Nytt system förpackningar	500 000	500 000	5 000 000
Totalt Avfall		4 000 000	12 500 000	15 000 000
Totalt Tekniskt kontor		64 800 000	51 800 000	44 600 000
Summa taxefinansierad verksamhet		74 800 000	58 800 000	49 600 000
Sammanställning		Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Summa skattefinansierad verksamhet		53 050 000	53 825 001	36 985 001
Summa taxefinansierad verksamhet		74 800 000	58 800 000	49 600 000
Totalt investeringsbudget		127 850 000	112 625 001	86 585 001